

Informatie Bargerveen-Schoonebeek Buffer Zuid

Dit document bevat basisinformatie, ter aanvulling op het marktconsultatiedocument Buffer Zuid Bargerveen. De informatie is niet uitputtend maar geeft u een beeld over de maatregelen van het Bargerveen, de Bestuurscommissie Bargerveen-Schoonebeek, provincie Drenthe, Buffer Zuid en het doel en invulling van de marktconsultatie.

Maatregelen Bargerveen

Het Bargerveen is een uniek natuurgebied van 2100 hectare. Het is een van de laatste nog overgebleven hoogveengebieden in Noord-West Europa. Het Bargerveen loopt langzaam leeg, omdat het grondwater van het hoogveen wegsijpelt naar de lageregelegen, afgegraven gronden. Hierdoor wordt de grondwaterstand in het Bargerveen te laag. De veengrond klinkt in en het veenmos kan niet meer groeien. Maatregelen in en rond het Bargerveen moeten voorkomen dat het hoogveen door de verdroging verloren gaat. Bufferzones rondom het Bargerveen moeten worden aangelegd. Dit zijn gebieden met een hogere waterstand waar wegstromend water wordt opgevangen en gereguleerd. Zo krijgt het grondwaterpeil tegendruk en kan het veenmos weer groeien. Op deze manier ontstaat een nieuw evenwicht waarbij het Bargerveen niet te droog en de landbouwgronden niet te nat worden. Inmiddels zijn drie bufferzones gerealiseerd. Naast deze natuuropgave heeft het Waterschap Vechtstromen bovendien de verantwoordelijkheid om, in de veranderende klimatologische omstandigheden, duurzaam waterbeheer mogelijk te maken waarbij de buffer water vasthoudt voor in natte en droge periodes. Een belangrijk uitgangspunt bij het realiseren van de buffers is de hydrologische functie; het herstel van de waterhuishouding in het Bargerveen. Naast de realisatie van de natuurdoelen zijn er kansen voor economische ontwikkelingen, ook wel meekoppelkansen genoemd. Deze meekoppelkansen dienen samen te gaan met de vereiste natuurontwikkeling. Om dit te realiseren is een programma van projecten voorbereid. Het merendeel van de projecten zijn al gerealiseerd of in de afronding.

Aan de zuidkant van het Bargerveen moet nog een bufferzone van 220 hectare gerealiseerd worden: Buffer zuid. Daarbij moet worden voldaan aan twee belangrijke projectdoelstellingen.

1. Hydrologische opgave realiseren: aanleg van een waterbuffer voor het Bargerveen, de landbouw en het beheergebied van Waterschap Vechtstromen,
2. Instandhoudingsdoelstelling Natura 2000: behouden van het hoogveen en beschermen van de natuurwaarden van het naastgelegen Bargerveen.

Het gebied bestond uit landbouwgrond. De afgelopen jaren is via een ruilverkavelingsproces de 220 hectare grond voor Buffer Zuid obstakelvrij geworden. De Provincie Drenthe heeft de gronden verworven en uitgeruild. In de nieuwe inrichting wordt het gebied door middel van grondkades in vakken opgedeeld met in elk vak een eigen waterpeil en verhouding tussen water en land.

Bestuurscommissie Bargerveen-Schoonebeek

In 2013 heeft de provincie Drenthe de Bestuurscommissie Bargerveen-Schoonebeek benoemd. De Bestuurscommissie heeft de opdracht gekregen om het werk voor te bereiden, aanbestedingen in de markt te zetten en de projecten te doen realiseren. Naast het beschermen van het natuurgebied is er ook volop aandacht voor het beleven van het gebied door omwonenden en toeristen. De ambitie binnen de Bestuurscommissie is om de leefbaarheid in het gebied te vergroten waarbij de Buffer bijdraagt aan de versterking van de landbouw en natuur. Ook ziet de Bestuurscommissie kansen om met bedrijvigheid binnen de gebiedsinrichting een economische impuls in de regio te geven. Zo is er een nieuwe schaapskooi gerealiseerd met horecavoorziening en toeristisch informatiepunt. Ook zijn kaden in het gebied gecombineerd met nieuwe fietsverbindingen. Het laatste nog aan te besteden project binnen Bargerveen-Schoonebeek is de Buffer Zuid.

Provincie Drenthe

De provincie Drenthe heeft de ondergrond van de bufferzone in eigendom genomen om er zeker van te zijn dat de hydrologische doelen voor het Bargerveen behaald worden. De provincie streeft er naar dat de ondergrond van de buffer in particulier eigendom komt en dat daarmee de uitdaging om economie en natuur te koppelen gestalte kan krijgen. Het provinciaal bestuur is van mening dat nieuwe natuur ook beleefbaar moet zijn. De kernbegrippen '*beschermen, beleven en benutten*' kunnen in elke volgorde tot stand komen, het gaat om de verbinding. Economische invulling van natuur is in potentie een belangrijke stap voor een nieuwe invulling van duurzame functies. De provincie ziet graag dat één of meerdere ondernemers met een innovatief verdienmodel de buffer zodanig kunnen ontwikkelen en beheren dat de hydrologische doelen economisch benut worden en de natuurwaarden van het Bargerveen versterken. De provincie kiest er voor om de invulling zo goed mogelijk voor te bereiden door eerst een marktconsultatie te houden alvorens het proces van bestemming en functie in te gaan.

Battle of Concepts

Voor de buffer zijn concrete randvoorwaarden vastgesteld met conceptuele uitgangspunten en ideeën. Meekoppelkansen dienen samen te gaan met de vereiste natuurontwikkeling. Begin 2019 zijn studenten, start-ups en creatieve professionals uitgedaagd in een "Battle of Concepts" om te kijken naar deze meekoppelkansen. Met de "Battle of Concepts" is op zoek gegaan naar vernieuwende en inspirerende verdienmodellen voor de benutting van het gebied. Ook ideeën voor natte teelt en extensief agrarisch medegebruik of energielandschappen behoren tot de ontwikkelmogelijkheden.

Marktconsultatie

Deze ideeën zijn nog niet getoetst aan de markt. Welke ideeën zijn met de markt realiseerbaar en hoe zien partijen een werkbare invulling van de projectdoelstellingen en ambities? Om deze vragen te beantwoorden wordt een marktconsultatie georganiseerd. De uitkomsten van de marktconsultatie worden uitgewerkt in een marktbenaderingstrategie en moeten leiden tot de realisatie van de projectdoelstellingen, de verwezenlijking van benoemde kansen en overdracht van de gronden.

Doel en invulling marktconsultatie

Het gehele doel van de marktconsultatie is inzicht te krijgen in het marktpotentieel met het oogmerk om op succesvolle wijze de projectdoelstellingen te realiseren, de benoemde kansen maximaal te benutten en samen met de markt te komen tot een marktconforme overdracht van de gronden. Aan de hand van dit inzicht wordt een aanbestedingsproces ingericht voor het (integraal) ontwerpen, realiseren, in stand houden en overdragen van het plangebied met daarin ruimte voor bedrijfsmatig exploiteren van (verschillende) ondernemingsactiviteiten. Het specifieke doel van de marktconsultatie is inzicht te verkrijgen in de visie van marktpartijen op bovengenoemde onderwerpen en met dit inzicht een daartoe geëigend proces in te richten.

Deelnemers aan de marktconsultatie vullen vooraf een vragenlijst in, welke is te vinden op www.bargerveen-schoonebeek.nl/marktconsultatie, en maken zo hun interesse kenbaar. Na inlevering van de vragenlijst volgt een uitnodiging voor deelname aan een plenaire marktbijsamenkomst.